

Probleme propuse

Clasele primare

P.44. Un vecin al unui vecin al numărului 81 este egal cu un vecin al unui vecin al numărului 77. Despre ce număr este vorba?

(Clasa I)

Mihaela Rusu, elevă, Iași

P.45. Adunând trei numere naturale a, b, c obținem suma 62. Primul număr este mai mare decât al treilea și împreună au suma 12. Care sunt cele trei numere?

(Clasa a II-a)

Înv. Maria Racu, Iași

P.46. Mihai, Dan și Petru practică fiecare un alt fel de sport și anume: tenis, fotbal sau volei. Mihai și voleibalistul locuiesc în același bloc. Cel care joacă volei și cel care joacă fotbal l-au urmărit pe Petru la un meci. Ce sport practică fiecare?

(Clasa a II-a)

Adina Dohotaru, elevă, Iași

P.47. Diferența a două numere este 48. Această diferență este cu 22 mai mare decât jumătatea unuia dintre ele. Determinați numerele.

(Clasa a III-a)

Înv. Rodica Rotaru, Bârlad

P.48. Un agricultor împarte un teren în trei parcele. În fiecare an, fiecare parcelă este cultivată numai cu una din culturile: grâu, porumb sau legume. Începând cu anul 2003, agricultorul se hotărăște ca pe fiecare parcelă să fie altă cultură în trei ani consecutivi.

a) Care este primul an după 2003 în care se repetă culturile pe cele trei parcele?

b) Se poate preciza care este ordinea culturilor pe cele trei parcele în anul 2019?

(Clasa a III-a)

Andreea Surugiu, elevă, Iași

P.49. La un moment dat, cerând unei persoane anul nașterii, aceasta răspunde: "anul acesta împlinesc 25 ani, iar dacă aş scrie toate numerele începând cu 1 și terminând cu anul nașterii și apoi toate numerele începând cu 1 și terminând cu anul în care ne aflăm mi-ar trebui 13710 cifre. În ce an ne aflăm când am pus întrebarea?"

(Clasa a III-a)

Prof. Cătălin - Cristian Budeanu, Iași

P.50. a) Câte numere trebuie adăugate șirului $1, 2, 4, 5, 7, 8, \dots, 97, 98$ pentru a obține toate numerele de la 1 la 98?

b) Efectuați $1 + 2 + 4 + 5 + 7 + 8 + \dots + 97 + 98 - 2 \cdot (3 + 4 + 5 + \dots + 34)$.

(Clasa a IV-a)

Georgiana Ciobanu, elevă, Iași

P.51. Produsul a două numere naturale este 913368. Unul din numere are cifra unităților și cifra zecilor mai mare ca 2 și mai mică decât 8. Dacă la acest număr mărim cifra zecilor cu 2 și micșorăm cifra unităților cu 1, obținem un produs egal cu 951425. Aflați cele două numere.

(Clasa a IV-a)

Înv. Elena Zărnescu, Iași

P.52. În trei cutii sunt 212 bile. Din prima cutie se scoate un număr de bile, din a doua de 2 ori mai mult și încă două bile, din a treia se scoate cât triplul numărului de bile scos din a doua cutie. În fiecare cutie rămâne un număr de bile egal cu numărul total al bilelor scos din cele trei cutii la un loc. Câte bile au fost în fiecare cutie?

(Clasa a IV-a)

Înv. Maria Racu, Iași

P.53. Efectuând o singură cântărire, să se ia 475g dintr-un kilogram de zahăr

utilizând două greutateți, una de 200g și cealaltă de 150g.

(Clasa a IV-a)

Prof. Petru Asaftei, Iași

Clasa a V-a

V.36. Fie n un număr impar, iar $a_1, a_2, \dots, a_n, n \in \mathbb{N}^*$ numere care împărțite la n dau câturi distincte și resturi distincte. Arătați că valoarea minimă a sumei $S = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ este multiplu de 12.

Dragoș Ungureanu, elev, Iași

V.37. Comparați fracțiile $a = \frac{333331}{333334}$ și $b = \frac{222221}{222223}$.

Maria Cojocaru, Iași

V.38. Să se arate că $2^a + 2^b + 2^c + 2^d + 2^e \neq 2003, \forall a, b, c, d, e \in \mathbb{N}$.

Irina Ispas, studentă, Iași

V.39. Să se determine numerele prime $p_1 < p_2 < p_3 < p_4$ astfel încât numerele $p_1 + p_2 + p_3 + p_4, p_3 - p_2, p_4 - p_3$ să fie, de asemenea, prime.

Petru Minuț, Iași

V.40. Este posibilă o partiționare a mulțimii $\{1, 2, \dots, 12n + 9\}$ în $2n + 3$ submulțimi disjuncte, fiecare cu câte trei elemente, astfel încât în fiecare submulțime un element să fie suma celorlaltor două?

Titu Zvonaru, București

Clasa a VI-a

VI.36. Fie $k \in \mathbb{N}, k \geq 3$. Arătați că printre valorile naturale ale lui n care fac adevărată propoziția $n^2 + k \mid n + k$, există cel puțin trei pătrate perfecte.

Claudiu Ștefan Popa, Iași

VI.37. Numerele 1160, 1604 și 2270 dau același rest la împărțirea prin n . Aflați împărțitorul n .

Cristian Lazăr, Iași

VI.38. Demonstrați că nu există numere naturale x, y, z direct proporționale cu trei numere naturale consecutive, astfel încât $x + y + z$ să fie număr prim.

Alexandru Negrescu, elev, Botoșani

VI.39. Radu și Mihai joacă de mai multe ori un joc în urma căruia câștigătorul primește a puncte, iar cel care pierde primește b puncte ($a, b \in \mathbb{N}^*, a > b$). Dacă scorul final este 61–49 în favoarea lui Radu, iar Mihai a câștigat 4 partide, aflați a și b .

Adrian Zanoschi, Iași

VI.40. Fie $\triangle ABC$ cu $m(\widehat{A}) = 120^\circ$. Perpendiculara în C pe AC intersectează mediatoarea lui $[AB]$ în D ; notăm $\{E\} = CD \cap AB$. Să se arate că $AB = 2AC$ dacă și numai dacă $m(\widehat{BDE}) = 90^\circ$ și $BE = 2AB$.

Ioan Săcăleanu, Hârlău

Clasa a VII-a

VII.36. Să se arate că $\sqrt{\frac{1}{n}} + \sqrt{\frac{2}{n}} + \dots + \sqrt{\frac{2n-1}{n}} < 2n - 1, \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2$.

Cătălin Calistru, Iași

VII.37. Arătați că în baza de numerație 7 printre numerele ce se scriu cu cifrele 0, 1, 2 există o infinitate care sunt pătrate perfecte și o infinitate ce nu sunt pătrate

perfecte. Aceste afirmații rămân valabile dacă se folosesc cifrele 3, 5, 6?

Ruxandra Ioana Vâlcu, elevă, Iași

VII.38. Fie a, b, c cifre nenule, $a \neq c$. Să se arate că dacă $\frac{\overline{abb\dots bc}}{\overline{cbb\dots ba}} = \frac{\overline{ac}}{\overline{ca}}$ (termenii primei fracții conținând câte 2003 cifre b), atunci $b = a + c$.

Mihaela Bucătaru, Iași

VII.39. Dacă $x < y < z$ sunt lungimile laturilor unui triunghi dreptunghic, atunci $x^n + y^n \neq z^n$, $\forall n \in \mathbb{N}$, $n \geq 3$.

Dumitru Neagu, Iași

VII.40. Fie \widehat{ABC} un triunghi ascuțitunghic cu $m(\widehat{A}) = 60^\circ$, iar $M \in \text{Int } \widehat{ABC}$ astfel încât $m(\widehat{BMC}) = 150^\circ$. Notăm cu P, Q, R proiecțiile lui M pe BC , CA și respectiv AB . Să se arate că $\triangle PQR$ este dreptunghic.

Constantin Cocea, Iași

Clasa a VIII-a

VIII.36. Determinați cardinalul minim al unei mulțimi B pentru care putem defini funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow B$ astfel încât $f(-1) < 0$ și $f(xy) = f(x) \cdot f(y)$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$.

Iulia Zanoschi, elevă, Iași

VIII.37. If $a, b, c \in (0, \infty)$ prove the following inequalities:

a) $(a + b + c)^3 - (a^3 + b^3 + c^3) \geq 24$ where $abc = 1$;

b) $(a + b + c)^3 - (a^3 + b^3 + c^3) \geq \frac{8\sqrt{3}}{3}$ where $ab + bc + ac = 1$.

Zdravko Starc, Vršac, Jugoslavia

VIII.38. Fie $n \in \mathbb{N}$ fixat. Arătați că există o infinitate de numere $x, y, z \in \mathbb{Z}$ astfel încât $x^{2n} + y^{2n} + z^{2n} = x^{2n+1} + y^{2n+1} + z^{2n+1}$.

Lucian Tuțescu, Craiova

VIII.39. Fie $ABCD$ un patrulater strâmb cu $[AD] \equiv [BC]$. Să se construiască dreptele paralele d_1, d_2, d_3, d_4 astfel încât $A \in d_1$, $B \in d_2$, $C \in d_3$, $D \in d_4$ și $\text{dist}(d_1, d_4) = \text{dist}(d_2, d_3)$.

Horia Mihail Teodorescu, elev, Iași

VIII.40. Fie $ABCD A'B'C'D'$ un cub, iar $O \in (BB')$. Dreptele $A'O$ și $C'O$ intersectează (ABC) în E , respectiv F , iar AO și CO intersectează $(A'B'C')$ în E' , respectiv F' .

a) Arătați că $EF \cdot E'F'$ nu depinde de poziția lui O ;

b) Arătați că $S_{BB'E'E} \geq S_{ABCD}$ și determinați O pentru care se atinge egalitatea.

Monica Nedelcu, Iași

Clasa a IX-a

IX.36. Determinați $x < 0 < y$ astfel încât $xy + \frac{y}{x} = y^3 - 5y + 2$.

Cezar Lupu, elev, Constanța

IX.37. Pentru $x \in [1, \infty)$, $n \in \mathbb{N}^*$, demonstrați inegalitatea

$$(x^{n+1} + 1)(x^n - 1) \geq 2nx^n(x - 1).$$

Marius Pachițariu, elev, Iași

IX.38. Să se arate că $\frac{x^{n+1}}{y^n} + \frac{y^{n+1}}{z^n} + \frac{z^{n+1}}{x^n} \geq x + y + z, \forall x, y, z > 0, \forall n \in \mathbb{N}$.

Gigel Buth, Satu Mare

IX.39. Să se rezolve ecuația $\frac{1}{2\sqrt{[x]^3}} + \frac{1}{3\sqrt{[x] \cdot [x+1]^3}} = \frac{2}{[x] \cdot [x+2]}$.

Daniel Jinga, Pitești

IX.40. Fie $M \neq G$ în planul $\triangle ABC$ și D, E, F mijloacele laturilor $[BC], [CA]$ și respectiv $[AB]$. Considerăm punctele X, Y, Z astfel încât $\overrightarrow{XD} = m\overrightarrow{XM}, \overrightarrow{YE} = m\overrightarrow{YM}, \overrightarrow{ZF} = m\overrightarrow{ZM}, m \neq 1$.

- a) Dacă $m \neq \frac{3}{2}$, atunci AX, BY, CZ sunt concurente în S , cu $\overrightarrow{SG} = \frac{2m}{3}\overrightarrow{SM}$.
 b) Dacă $m = \frac{3}{2}$, atunci AX, BY, CZ sunt paralele cu GM .

Virgil Nicula, București

Clasa a X-a

X.36. Să se rezolve inecuația $a^{\log_b^2 x} + x^{\log_b x} \leq a + b$, unde $a, b \in (1, \infty)$.

Daniela Dodan, elevă, Iași

X.37. Fie $a, b \in (0, 1) \cup (1, \infty)$ și funcția injectivă $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât funcția $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = f(a^x) + f(b^x)$ este constantă. Să se arate că $ab = 1$ și că există funcții f care satisfac ipotezele problemei.

Dan Popescu, Suceava

X.38. Fie $a, b, c, d \in \mathbb{R}$ cu $a > b > c > d$. Să se arate că a, b, c, d sunt în progresie aritmetică dacă și numai dacă $(a-b)(b-c)(c-d) = \left(\frac{a-d}{3}\right)^3$.

A. V. Mihai, București

X.39. Fie $ABCD A' B' C' D'$ un paralelipiped dreptunghic cu dimensiunile $AB = a, AD = b, AA' = c$. Dacă $M \in \text{Int } A' B' C' D'$, notăm cu α, β, γ măsurile unghiurilor pe care AM le face cu AB, AD și respectiv AA' . Să se arate că

$$AM < a \cos \alpha + b \cos \beta + c \cos \gamma < AC'$$

Cătălin Calistru, Iași

X.40. a) Pentru $x, y, z \geq 0$, demonstrați inegalitatea

$$(\sqrt{x+y} + \sqrt{x+z} + \sqrt{y+z}) \cdot \sqrt{xy+xz+yz} \geq 3\sqrt{6xyz}.$$

b) Cu notațiile uzuale, în orice triunghi are loc inegalitatea

$$\frac{R}{r} - 2 \geq \frac{9}{4} \cdot \frac{(\sqrt{a} - \sqrt{b})^2 + (\sqrt{a} - \sqrt{c})^2 + (\sqrt{b} - \sqrt{c})^2}{(\sqrt{a} + \sqrt{b} + \sqrt{c})^2}.$$

Marian Tetiva, Bârlad

Clasa a XI-a

XI.36. Fie D, M două matrice nesingulare de ordin n , D diagonală, iar M triunghiulară. Dacă $D = {}^t M D M$, să se arate că M este tot o matrice diagonală, având ± 1 pe diagonala principală.

Adrian Corduneanu, Iași

XI.37. Fie $A \in \mathcal{M}_3(\mathbb{C})$ astfel încât $\det(A + \alpha^t A) = 0$, unde $\alpha \in \mathbb{R} \setminus \{-1, 0, 1\}$. Să se arate că $\det(A + {}^t A) = \frac{-2(\alpha - 1)^2}{\alpha} \det A$.

Marian Ionescu, Pitești și Lucian Tuțescu, Craiova

XI.38. Să se determine funcțiile continue $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ pentru care $f(f(x)) + 2f(x) = 3x, \forall x \geq 0$.

Mihail Bencze, Brașov

XI.39. Fie șirul $(y_n)_{n \geq 1}$ astfel încât șirul $\left(\sum_{i=1}^n y_i\right)_{n \geq 1}$ este convergent. Dacă $(x_n)_{n \geq 1} \subset \mathbb{R}_+^*$ are proprietatea că $x_n \leq x_{n+1}(1 + x_n y_{n+1}), \forall n \geq 1$, arătați că șirul $\left(\frac{1}{x_n}\right)_{n \geq 1}$ este convergent.

Gheorghe Molea, Curtea de Argeș

XI.40. Fie $x_0 \in [-1, 1]$; arătați că pentru orice $n \in \mathbb{N}$, ecuația $3x - 4x^3 = x_n$ are o singură soluție $x_{n+1} \in \left[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right]$. Demonstrați că șirurile $(x_n)_{n \geq 0}$ și $(3^n x_n)_{n \geq 0}$ sunt convergente și calculați limitele lor.

Marian Tetiva, Bârlad

Clasa a XII-a

XII.36. Să se determine $n \in \mathbb{N}, n \geq 2$ pentru care ecuația $x^2 = x + \hat{1}$ are soluție unică în \mathbb{Z}_n ; rezolvați ecuația în acest caz.

Andrei Nedelcu, Iași

XII.37. Fie $(G, +)$ un subgrup al grupului $(\mathbb{R}, +)$. Să se determine morfismele crescătoare de la $(G, +)$ la $(\mathbb{R}, +)$.

Dan Ștefan Marinescu și Viorel Cornea, Hunedoara

XII.38. Determinați funcțiile derivabile $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât $f'(x) = g(x) + x$ și $g'(x) = f(x) - x, \forall x \in \mathbb{R}$.

Gheorghe Iurea, Iași

XII.39. Fie $f, g : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = \infty$, iar $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{g(x)} = \beta \in \mathbb{R}$. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) \int_0^1 \frac{x^{g(n)}}{x + \alpha} dx$, unde $\alpha \in [1, \infty)$.

Adrian Sandovici, Piatra Neamț

XII.40. Fie $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție derivabilă cu derivata continuă astfel încât $x f'(x) \geq f(x), \forall x \in [0, 1]$, iar $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} \frac{f(x)}{x}$ există și este finită. Să se arate că

$$f(1) \geq \min \left(2 \int_0^1 f(x) dx, \int_0^1 \frac{f(x)}{x} dx \right).$$

Marcel Chiriță, București

$A_1C_1 \parallel A_2C_2, B_1C_1 \parallel B_2C_2$) dacă și numai dacă

$$SA^2(AB^2 - AC^2) + SB^2(BC^2 - BA^2) + SC^2(CA^2 - CB^2) = 0.$$

Daly Marciuc, Satu Mare

B. Nivel liceal

L36. Fie $\triangle ABC$ și M triunghiul său median. Dacă P este un punct aflat în interiorul sau pe laturile lui M , iar A', B', C' sunt intersecțiile dreptelor AP, BP, CP cu laturile BC, CA și respectiv AB , atunci $\frac{1}{4} < \frac{AP \cdot BP \cdot CP}{AA' \cdot BB' \cdot CC'} \leq \frac{8}{27}$.

Marian Ionescu, Pitești

L37. Fie cercurile C_1, C_2 și C astfel încât C_1 și C_2 sunt tangente exterior în D , iar cercurile C_1 și C_2 sunt tangente interior lui C în B , respectiv C . Tangenta comună interioară cercurilor C_1 și C_2 taie cercul C în A și A_1 , dreapta AB taie C_1 în K , iar AC taie C_2 în L . Să se arate că $\frac{1}{DA} + \frac{1}{DA_1} = \frac{2}{KL}$.

Neculai Roman, Mircești (Iași)

L38. Fie $\triangle ABC$ și punctele $D, D' \in BC$ conjugate armonic în raport cu vârfurile B și C . Cercul circumscris $\triangle ADD'$ intersectează AB în M și AC în N . Arătați că, dacă $MN \perp BC$, atunci $[AD]$ și $[AD']$ sunt bisectoarele unghiului \hat{A} (interioară și exterioră) sau $m(\hat{A}) = 90^\circ$.

Temistocle Bîrsan, Iași

L39. Determinați toate numerele naturale nenule n pentru care $\frac{an(an+2)}{p(p+1)}$ este pătrat perfect, unde $a, p \in \mathbb{N}^*$.

Mihai Haivas, Iași

L40. Fie $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbb{Z})$ astfel încât $\det(A^2B + AB^2)$ este impar. Să se arate că $A + \alpha B$ este inversabilă pentru orice $\alpha \in \mathbb{Q}$.

Marian Ursărescu, Roman

L41. Demonstrați că grupul simetric S_{32} nu are elemente de ordin 2002.

Paul Georgescu și Gabriel Popa, Iași

L42. Fie $(A, +, \cdot)$ un inel finit cu cel puțin 5 elemente și cu $1 + 1 \in A$ inversabil. Fie $M = \{x \in A \mid x^2 = 1\}$, $I = \{x \in A \mid x^2 = x\}$. Să se arate că $\text{card } M = \text{card } I < \frac{\text{card } A}{2}$.

Ovidiu Munteanu, Brașov

L43. Determinați polinoamele $P \in \mathbb{R}[X]$ pentru care $P(z) \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}, \forall z \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$.

Gheorghe Iurea, Iași

L44. Fie $n \geq 2$ număr natural, iar f_0, f_1, f_2, \dots un șir de polinoame definit prin: $f_0 = (X+1)^n, f_{p+1} = X \cdot f'_p, \forall p \geq 0$. Definim încă $h_p = f_p - \sigma_1^{p-1} f_{p-1} + \dots + (-1)^{p-1} \sigma_{p-1}^{p-1} f_1, \forall p \geq 1$, unde $\sigma_k^n = \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n} i_1 i_2 \dots i_k, k \in \{1, 2, \dots, n\}$,

sunt sumele simetrice fundamentale ale numerelor $1, 2, \dots, n$. Să se arate că

$$h_p = n(n-1)\dots(n-p+1)X^p(X+1)^{n-p}, \forall p = 1, 2, \dots$$

Marian Tetiva, Bârlad

L45. Fie $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ continuă. Dacă funcția $F : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, F(x) = \int_0^x f(t) dt$ este mărginită, să se arate că $\lim_{n \rightarrow \infty} n \int_0^1 x f(nx) dx = 0$.

Adrian Zanoschi, Iași